

Čo môžete urobiť pre lesy

Lesoochranárska škola 2015

CHRÁŇTE LESY

V poslednej dobe narastá množstvo výrubov mimo lesných plôch. Aj veľké a zdravé stromy sa strácajú v biomasových spaľovniach. Všimajte si preto, či vám nemiznú nad obcou či mestom celé lesíky, brehové porasty okolo potokov, riek a pramenísk, stromy uprostred polí, alebo zeleň priamo v mestách a obciach.

Vyhľadajte chránené územia vo svojom okolí a skontrolujte, či jeho hranice sú dostatočne označené. V rezerváciách s najvyšším piatym stupňom ochrany, čo sú najprísnejšie chránené územia, si tiež všimajte akúkoľvek činnosť alebo jej následky, ťažbu, zničenú pôdu, rozbrázdnené lesné cesty a potoky. Detailné informácie o používanom značení v lesoch a chránených územiach aj s fotografiami nájdete na jurajlukac.blog.sme.sk/c/130223/Rubu-vam-les-Pozrite-sa-na-to.html a o tom, čo si máte v lese všimnúť a komu čo je potrebné nahlásiť, nájdete na www.wolf.sk/sk/co_robite_ked. Dozviete sa tam, ako máte postupovať nielen pri nedostatočnom značení a objavených nelegálnych aktivitách v rezerváciách, ale tiež čo máte urobiť, ak v lese natrafíte na auto, motorku či štvorkorku, zvyšky zvierat, ktoré slúžia ako mäsitá návnada, na skládku odpadu, alebo ak vám rúbu mestskú zeleň. Všetky svoje zistenia určite ihneď nafotíte a oznámte príslušnému správne mu orgánu. Zároveň to dajte na vedomie aj Lesoochranárskemu zoskupeniu VLK na vilo@wolf.sk.

INFORMUJTE O LESOCH

Spoznajte chránené územia vo svojom okolí, zistite ich predmet ochrany. Informujte o nich, ako aj o lesoch, ich ohrozeniach a potrebe ich ochrany nielen svojich spolužiakov, ale i širšiu verejnosť priamo vo svojej obci alebo prostredníctvom lokálnych médií. O informácie a materiály o chránených územiach požiadajte najbližšiu inštitúciu štátnej ochrany prírody, ktorú si nájdete na stránke www.soprs.sk/web/?cl=1, alebo lokálnu ekologicky zameranú mimovládnu organizáciu, či kontaktujte LZ VLK. Veľa informácií nájdete aj na rôznych webových stránkach, napríklad na wolf.sk, wildlife.sk, vydricka.sk a na blogoch autorov ako pado.blog.sme.sk, lukac.blog.sme.sk, wieszik.blog.sme.sk, kalisky.blog.sme.sk, jakus.blog.sme.sk.

Môžete tiež pomôcť na informačných stánkoch VLK-a, ktoré sa konajú každoročne v októbri a apríli vo vyše 15 mestách, alebo môžete takýto stánok zorganizovať vo svojom meste či obci aj sami. V prípade záujmu o spoluprácu a materiály sa obráťte na Viliama Bartuša (vilo@wolf.sk).

POZNÁVAJTE LESY

Obohaťte svoje vedomosti v rámci prednášok, filmov, výstav. Na prednášku si pozvite odborníkov zo štátnej ochrany prírody, mimovládnych organizácií či lesníkov a spoznávajte lesy predovšetkým na vlastné oči počas exkurzií, vychádzok a zážitkového učenia v prírode. Pozrite si filmy o lesoch. Ak ich nemáte na škole, v lokálnej knižnici alebo ekocentre, môžeme vám zapožičať mnohými cenami ocenené dva filmy z dielne spoločnosti Arolla film

Koncert Zdenky Prednej v kultúrnom dome obce zažili 23. septembra žiaci Lesoochranárskej školy 2014 ZŠ s MŠ Štefana Ďurovčíka v Palíne. Najlepší z nich dostali od Zdenky jej CD s venovaním a po koncerte bola aj neodmysliteľná autogramiáda. Asi nik zo žiakov netušil, že na basgitare hral špičkový muzikant, skladateľ, dirigent a producent, ktorý spolupracoval s mnohými výbornými slovenskými umelcami, Oskar Rózsa. Zdenke a Oskarovi za odohranie koncertu bez nároku na honorár patrí naša úprimná vďaka.

Foto: Peter Sabo

Hranice rezervácií sa označujú červenými pruhmi. Z vonkajšej strany je vidieť dva pruhy, zvnútra rezervácie jeden. Ak pri svojich vychádzkach či exkurziách narazíte na slabó viditeľné značenie, nečitateľné popisy na tabuľkách či na vyvrátené stĺpy s tabuľkami označujúcimi rezerváciu, oznámte to štátnej ochrane prírody a dajte to na vedomie aj LZ VLK.

Foto: Juraj Lukáč

Už aj stĺp v SPR Vlčia bolo treba vymeniť a tabule vrátiť na miesto. Každá rezervácia je označená slovenským štátnym znakom. Na bielej tabuľke je popis toho, aký je účel ochrany – vo Vlčej je to ochrana evolučných procesov. Ticho sledujeme, ako si tu svoju prácu robí sama príroda a Vlčiu pomaly pretvára na divočinu. Príďte sa na to pozrieť aj vy. Foto: Ľuboš Leško

(arollafilm.com) a to film o krásach východokarpatskej divočiny *Vlčie hory* (48 min) a úchvatný dokument o medveďoch v tatranskej Tichej doline *Strážca divočiny* (54 min), dokument Zdena Vlacha o Karpatoch v štyroch ročných obdobiach *V pralesoch Karpát* (55 min), či náučný film Jany Sadloňovej *Znovuzrodenie lesa* (52 min) a *Divoké Karpaty*, 28-minútový film poľského autora o krásach Karpát, ale aj o ich problémoch a vízii na ochranu. Tiež vám môžeme zapožičať fotovýstavu *Po nás potopa*, ak ste ju ešte na škole nemali, alebo si môžete podobnú výstavu pripraviť aj sami.

PODPORTE ZÁCHRANU PRIRODZENÝCH LESOV

Kúpte si svoj strom. Existencia prirodzených lesov bez zásahu človeka je nevyhnutnou podmienkou zachovania ekologickej stability krajiny. Žiaľ, na Slovensku sa zasahuje všade, dokonca aj v najprísnejšie chránených rezerváciách. Preto LZ VLK začalo budovať sieť tzv. evolučných lesov, lesov bez zásahu človeka, v ktorých sa nebude chrániť jedna rastlinka či živočích, ale všetko, budú sa tam chrániť evolučné procesy. Začalo to vytvorením 21,24-hektárovej Súkromnej prírodnej rezervácie Vlčia v Čergove, ktorú v rámci aktivity Kúp si svoj strom podporili ľudia z 19 krajín. V súčasnosti je už na rozšírenie chráneného územia v Čergove priklúpených ďalších 50 ha a príspevky v podobe symbolickej kúpy stromu za 50 € už prišli z 32 krajín z celého sveta. Záchrana prirodzených lesov ich kúpou podporilo aj vyše 374 slovenských základných a stredných škôl, najviac priamou zbierkou na škole alebo v obci, či ziskom zo zberu papiera, ale mnohé školy prekvapili aj rôznymi kreatívnymi aktivitami na získanie financií na kúpu stromu. Viac informácií nájdete na stránke wolf.sk/sk/kup-si-svoj-strom alebo napíšte Dáša Lukáčovej na dasa@osadne.sk.

POMÔŽTE ZORGANIZOVAŤ VÝSTAVU

Výstava *Divočina zachráni svet* putuje ďalej Slovenskom – výstava o lese, o jeho jednotlivých častiach, rozdieloch medzi umelým a prirodzeným lesom, o negatívnych zásahoch do lesov a ich dôsledkoch a o aktivitách LZ VLK na ich záchrane. Do konca októbra bola vystavená v Obcej knižnici v Čiernom (pri Čadci). V tomto roku ju už mohli vidieť i návštevníci Mestskej knižnice vo Svite a Minigalérie pri Mestskom kultúrnom stredisku v Nových Zámkoch. O jej ďalšom putovaní môžete rozhodnúť aj vy. Dajte nám vedieť na maria@wolf.sk, ak viete o vhodnom priestore vo vašom meste či obci. Môžu to byť knižnice, kultúrne strediská, galérie, múzeá, kiná. Výstava si totiž vyžaduje väčšiu plochu, keďže ju tvorí 64 fotografií v sklenených rámoch – euroklipoch – o rozmeroch 30 x 40 cm a 40 x 50 cm. O jej ďalšom putovaní budeme informovať na stránkach wolf.sk a aevis.org.

Organizátor súťaže:

Lesoochrannárske zoskupenie VLK
082 13 Tulčík 310
tel./fax: 051 7789488
www.wolf.sk

Kontakty:

Viliam Bartuš
vilo@wolf.sk
0911 779020

Mária Hudáková
maria@wolf.sk
0911 779060

Partneri súťaže:

Nadácia Aevis
www.aevis.org

OZ TATRY
www.naskladkyniesmekratki.sk

Tento leták bol vytlačený na 100 % recyklovanom papieri.

Zbierať podpisy pod petíciu za zrušenie štátnej dotácie na drevo spaľované v biomasových zariadeniach okrem dreva pochádzajúceho z energetických porastov a z odpadu z drevospracujúceho priemyslu pomáhali na infostánku aj študenti zo SOŠ drevárskej vo Zvolene. Foto: Juraj Lukáč

SPR Vlčia je už bez akéhokoľvek zásahu celých 16 rokov. Kúpou stromov môžete prispieť na jej rozšírenie aj vy. Dostanete list symbolickeho vlastníka, jedinečnú samolepkú a ďakovný list. V rámci výletu do Vlčej si môžete prísť ten svoj strom či stromy vybrať osobne. Foto: Karl Friedrich Sinner, bývalý riaditeľ NP Bavorský les v Nemecku, křstný otec Vlčej, ktorý si svoje křstňa chodí pravidelne kontrolovať.

Nielen rezerváciu Vlčia, ale aj všetky priklúpené lesy v Čergove pravidelne monitorujeme, a ich hranice sú označené špeciálnou značkou, vlčou stopou. Foto: Juraj Lukáč

Výstavu *Divočina zachráni svet* v Minigalérii pri MsKS v Nových Zámkoch navštevovali celé triedy. Súčasťou výstavy bolo premietanie filmu *Vlčie hory*. Na fotografii sú žiaci zo ZŠ Nábřežnej v Nových Zámkoch. Foto: archív MsKS